

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

1504, София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ No 82

Рег. No _____ / _____.2022 г.

Екз. No _____

СТ А Н О В И Щ Е

от доцент доктор Елислав Георгиев Иванов,
Военна академия „Г. С. Раковски”,
Институт за перспективни изследвания за отбраната

на дисертационния труд
на Огнян Стоичков ЯНАКИЕВ

на тема: **„Усъвършенстване на използването
на специални разузнавателни средства
за защита на националната сигурност“**,

представен за придобиване на образователната и научна степен

„доктор“

в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”,
професионално направление 9.1. „Национална сигурност”,
научна специалност „Организация и управление извън сферата
на материалното производство
(Управление на сигурността и отбраната)“

София

2022

1. Актуалност и значимост на разработваният научен проблем.

Актуалността на настоящия дисертационен труд се основава на необходимостта от създаване на ново знание свързано с използването на специални разузнавателни средства за противодействие на престъпността и преди всичко за защита на националната сигурност.

По тази тематика не се работи активно и не са много научните изследвания за търсене, формулиране на проблеми и най-вече практическото прилагане на Закона за специалните разузнавателни средства от националните институции, а така също и предлагане на направления и практически решения свързани с нормативната база и уредба за прилагането на специални разузнавателни средства в нашата страна. Това от своя страна определя ключовата важност на нормативната база за прилагането на тези средства. Темата на дисертацията засяга едно ново направление регламентиращо по-ефективното използване на специални разузнавателни средства породено от промените в средата на сигурност, както на национално, така и на международно ниво, което обуславя и нейната актуалност. Актуалността на темата за специалните разузнавателни средства е обусловена от трудностите за дефинирането на опасностите на национално ниво, анализ на влиянието им върху националната и регионална сигурност и противодействие на политическо, икономическо и цялостно влияние върху сигурността.

Разработената и представена тема за защита съответства напълно на формулираната тема ”Усъвършенстване на използването на специални разузнавателни средства за защита на националната сигурност“, на дисертационният труд.

Представеният дисертационен труд изследва нормативната база регламентираща използването на специалните разузнавателни средства, анализира и оценява способностите тяхното прилагане и реализирането им в съответствие със законовата база, даваща правомощия и задължения на компетентните за това органи,

а така също процеса на съблюдаване и спазване на правата на човека, които могат да бъдат засегнати в този специфичен процес.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

Получените резултати от изследването са основание да бъдат формулирани следните научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Научни приноси:

1. Чрез системен анализ авторски е дефинирана значимостта на използването на СРС и преди всичко законовата база, което дава ново теоретично знание в областта на сигурността и отбраната. Обогатена е теорията за използване на СРС, като е обобщен международния опит, изведени са тенденциите в развитието на възгледите за тяхното използване в бъдеще, предложени са подходи за разкриване на съществуващите проблеми и са очертани насоките за разрешаването им.

2. На основата на анализ и синтез на частни по своя характер класификации на регламентиращи документи, съпоставени с типологизацията на конкретното им прилагане и описание на организацията на използването на специални разузнавателни средства, е изготвена обобщена научнообоснована база. Разкрита е същността и съдържанието на специалните разузнавателни средства и оперативните способности за тяхното прилагане за противодействие на престъпността и за защита на националната сигурност, както и връзката им със защитата правата на гражданите.

3. Мащабността на проведеното научно изследване на организацията на използването на СРС включва интегрирани знания от четири научни области – сигурност, право, управление и социология.

Научно приложни приноси:

1. Предложени са насоки за промяна на възгледите за използването на СРС, ориентирани към синхронизиране на специалното и наказателното законодателство, както за повишаване на ефективността на използването на СРС за защита на националната сигурност, така и за по-добра защита на правата на гражданите.

2. На основата на обоснована методология за изследване на използването на СРС в съвременната среда на сигурност е предложен концептуален модел на използването на СРС в бъдеще, който може да послужи като база за разработване на варианти и практически мерки за подобряване на дейността на всеки етап от този процес.

3. Генерирано е ново учебно знание и научно съдържание, регламентиращо критериите и изискванията към специфичната дейност свързана с прилагането на СРС. Създадени са условия за извършване на последващи научни изследвания в предметната сфера на използване на СРС.

Считам, че е необходимо в по-голяма степен да се търси популяризиране на изследването, тъй като предложените научни и научно-приложни методи резултати са важни не само от гледна точка на законовото обосноваване тяхното използване, но и като инструмент за работа в практиката, допринасящ за реализиране на националната сигурност.

3. Становище относно липса или наличие на плагиатство

Към момента на защита на дисертацията не ми е известно срещу автора да има официално подаден сигнал за плагиатство в разработеният дисертационен труд и научните му публикации. Към мен не са постъпвали неанонимни и мотивирани писмени сигнали за установяване на плагиатство в дисертационния труд и/или в публикациите по него.

4. Критични бележки.

След констатираните и направени забележки от участниците на предварителната защита и тяхното отстраняване, предоставената окончателна дисертация отговаря на изискванията за такъв вид научен труд.

Препоръчвам на автора му да продължи работата си по темата и да положи усилия за хабилиране.

С цел подобряване на труда при евентуално негово публикуване, предлагам две критични бележки, които имат характера на препоръки.

Първо, в дисертацията се срещат редица понятия свързани с теоретичния характер на използването на „специални разузнавателни средства“, без да се конкретизират техните свойства и значимости. По този начин те се определят като взаимнозаменяеми, въпреки че имат отделни специфики в зависимост от конкретните случаи на прилагане. Това създава известно затруднение за читателя. Препоръчвам на автора още в самото начало да въведе определения за основните категории СРС и преди всичко на свързаните с тях понятия, които се използват в труда.

Второ, в трета глава авторът предоставя оценка на влиянието на използването на тези средства и значението им върху реализирането на националната сигурност. Прави впечатление, че основната хипотеза свързана с промените в съвременната среда на сигурност, налагаща използването на СРС и най-вече тяхното аргументирано изследване има известни повторения с това, което се обсъжда в първа глава.

5. Заключение.

Предложеният от Огнян Стоичков Янакиев дисертационен труд на тема: **”Усъвършенстване на използването на специални разузнавателни средства за защита на националната сигурност“**, е научен труд с определени научни и практикоприложни приноси и в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ на „Закона за развитие на академичния състав в Република България”. Представеният дисертационен труд показва, че авторът притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Като имам предвид научноизследователска работа на кандидата, личните му качества като научен работник разработил необходимия по обем и съдържание научен фонд по предметната област, както и направените изследвания и предложения в областта на проблематиката и изведените научни и практикоприложни резултати от

автора на дисертационния труд ми дават основание да считам, че същият отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

6. Оценка на дисертационния труд.

В тази връзка, убедително давам положителна оценка на дисертационния труд и постигнатите в него резултати, като член на научното жури оценявам положително дисертационния труд и давам своя положителен вот.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Огнян Стоичков Янакиев образователна и научна степен „доктор“ за разработения труд на тема ”Усъвършенстване на използването на специални разузнавателни средства за защита на националната сигурност“, в област на висшето образование 9. “Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. “Национална сигурност“, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“.

16.05.2022 г.

гр. София

Член на журито:

доцент д-р Елислав Иванов

Rakovski National Defence College

STANDPOINT

by Associate Professor Dr. Elislav Georgiev Ivanov,
Military Academy "G. S. Rakovski ",
Institute for Advanced Studies in Defense

of the dissertation
on Ognyan Stoichkov YANAKIEV

on the topic: **„Improving use
of special intelligence means
for the protection of national security“**,

presented for obtaining the educational and scientific degree

„Doctor“

in the field of higher education 9. „Security and Defense“,

professional field 9.1. „National Security“,

doctoral program “Organization and management outside the field
of material production (Security and Defense Management)”.

(Security and Defense Management) "

Sofia

2022

1. Relevance and significance of the developed scientific problem.

The relevance of this dissertation is based on the need to create new knowledge related to the use of special intelligence tools to combat crime and above all to protect national security.

There is not much active work on this topic and there is not much research to search for, formulate problems and especially the practical implementation of the Law on Special Intelligence by National Institutions, as well as offering directions and practical solutions related to the regulatory framework and regulations for the implementation of special intelligence tools in our country. This in turn determines the key importance of the regulatory framework for the implementation of these funds. The topic of the dissertation concerns a new direction regulating the more effective use of special intelligence tools caused by changes in the security environment, both nationally and internationally, which determines its relevance. The topicality of the topic of special intelligence means is determined by the difficulties in defining the threats at the national level, analyzing their impact on national and regional security and counteracting the political, economic and overall impact on security. The developed and presented topic for defense fully corresponds to the formulated topic "improving the use of special intelligence tools for the protection of national security", the dissertation.

The presented dissertation examines the legal framework governing the use of special intelligence tools, analyzes and evaluates the ability to implement and implement them in accordance with the legal framework, giving powers and obligations to the competent authorities, as well as the process of observance and respect for human rights, that may be affected in this specific process.

2. Evaluation of the scientific results and the contributions of the dissertation.

The results of the research are grounds to formulate the following scientific and scientific-applied contributions to the dissertation.

Scientific contributions:

1. The importance of the use of SRS and, above all, the legal basis, which provides new theoretical knowledge in the field of security and defense, has been defined by systematic analysis. The theory of the use of SRS is enriched, the international experience is summarized, the tendencies in the development of the views for their use in the future are presented, the approaches for revealing the existing problems are offered and the directions for their solution are outlined.

2. On the basis of analysis and synthesis of private classifications of regulatory documents, compared with the typology of their specific application and description of the organization of the use of special intelligence tools, a generalized scientific basis has been prepared. The essence and content of the special intelligence means and the operative means for their application for counteraction to crime and for protection of the national security, as well as their connection with the protection of the rights of the citizens are revealed.

3. The scale of the conducted research on the organization of the use of SRS includes integrated knowledge from four scientific fields - security, law, governance and sociology.

Scientific contributions:

1. Guidelines are proposed to change the views on the use of the RCC, aimed at synchronizing special and criminal legislation, both to increase the effectiveness of the use of the RCC to protect national security and to better protect the rights of citizens.

2. On the basis of a sound methodology for studying the use of SRS in the modern security environment, a conceptual model of the use of SRS in the future is proposed, which can serve as a basis for developing options and practical measures to improve the activity at each stage of this process.

3. New educational knowledge and scientific content has been generated, regulating the criteria and requirements for the specific activity related to the implementation of the RCC. Conditions have been created for conducting further research in the subject area of using SRS. I believe that it is necessary to seek greater popularization of research, as the proposed scientific and applied research methods are important not only in terms of legal

justification for their use, but also as a tool for work in practice, contributing for the realization of national security.

3. Opinion on the absence or presence of plagiarism

At the time of defending the dissertation, I am not aware that there has been an official report of plagiarism against the author in the developed dissertation and his scientific publications. I have not received any non-anonymous and motivated written signals for establishing plagiarism in the dissertation and / or in the publications on it.

4. Critical remarks.

After the findings and remarks made by the participants of the preliminary defense and their removal, the submitted final dissertation meets the requirements for this type of scientific work.

I recommend its author to continue his work on the topic and to make efforts for habilitation.

In order to improve the work in the event of its publication, I offer two critical remarks, which have the character of recommendations.

First, the dissertation contains a number of concepts related to the theoretical nature of the use of "special intelligence tools", without specifying their properties and significance. In this way, they are defined as interchangeable, although they have separate specifics depending on the specific cases of application. This creates some difficulty for the reader. I recommend the author from the very beginning to introduce definitions of the main categories of SRS and, above all, of the related concepts used in the work.

Second, in the third chapter, the author provides an assessment of the impact of the use of these funds and their importance on the realization of national security. It is noteworthy that the main hypothesis related to the changes in the modern security environment, requiring the use of SRS and especially their reasoned study has some repetitions with what is discussed in the first chapter.

5. Conclusion.

The dissertation work proposed by Ognyan Stoichkov Yanakiev on the topic: **„Improving the use of special intelligence tools to protect national security“**, is a scientific work with certain scientific and practical contributions and in full compliance with the requirements for obtaining the educational and scientific degree **„doctor“** of the **„Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria“**. The presented dissertation shows that the author has in-depth theoretical knowledge and abilities for independent research.

Considering the research work of the candidate, his personal qualities as a researcher developed the necessary volume and content of the scientific fund in the subject area, as well as research and proposals in the field and the scientific and practical results of the author of the dissertation, to consider that the same meets the requirements for obtaining an educational and scientific degree **“doctor“**.

6. Evaluation of the dissertation.

In this regard, I convincingly give a positive assessment of the dissertation and the results achieved in it, as a member of the scientific jury I positively evaluate the dissertation and give my positive vote.

I propose to the esteemed scientific jury to award Ognyan Stoichkov Yanakiev an educational and scientific degree „doctor” for the work developed on "Improving the use of special intelligence tools to protect national security" in the field of higher education 9. “Security and Defense”, Professional field 9.1. “National Security”, scientific specialty “Organization and management outside the field of material production (Security and Defense Management)”.

May 16, 2022.

Sofia

Member of the jury:

Associate Professor Dr. Elislav Ivanov